

Memo

memonummer 1
datum 10 februari 2017
aan F. Versteegh Gemeente Oosterhout
van Niels Tiekstra CroonenBuro5
kopie
project Bestemmingsplan Uitbreiding Everdenberg Oost
projectnr. 0253464
betreft Oplegnotitie Quicksan Wet Natuurbescherming

Aanleiding

De gemeente Oosterhout is voornemens het bedrijventerrein Everdenberg te Oosterhout uit te breiden. Om dit voornemen mogelijk te maken dient het vigerende bestemmingsplan gewijzigd te worden. Ten behoeve van de bestemmingsplanwijziging en de daarop volgende werkzaamheden is een Quicksan opgesteld (Croonenburo5, 2016). In deze toets is het voornemen getoetst aan de toentertijd geldende natuurwetgeving, namelijk de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 (en NNN). Per 1 januari 2017 is echter de Wet natuurbescherming (Wnb) in werking getreden. Deze wet heeft de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet 1998 (en Boswet) vervangen.

De Wet natuurbescherming brengt enkele wijzigingen met zich mee wat betreft natuurbescherming. In de nieuwe wet treedt de provincie op als bevoegd gezag (met uitzondering van landelijke projecten). Inhoudelijk zijn als gevolg van de wetswijziging voornamelijk (maar niet uitsluitend) veranderingen opgetreden in de soortenbescherming (voorheen geborgd door de Flora- en faunawet). Zo zijn na de inwerkingtreding veel zeevissen, zoetwatervissen, dagvlinders en plantensoorten niet meer beschermd. Echter hebben een aantal vlinder-, libellen- en plantensoorten bij de inwerkingtreding van de Wnb een beschermde status gekregen. Daarnaast geldt voor een aantal soorten die voorheen op Tabel 1 van de Flora- en faunawet stonden, geen vrijstelling meer in bepaalde provincies. In de provincie Noord-Brabant, waar het plangebied gelegen is, geldt geen vrijstelling meer voor de kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel). Mogelijk heeft de wetswijziging invloed op de conclusies van de eerder opgestelde Quicksan. In voorliggende oplegnotitie is dit onderzocht.

Doel en methodiek

Het doel van voorliggende oplegnotitie is om te bepalen wat de gevolgen zijn van de wetswijziging voor de conclusies uit de eerder opgestelde Quicksan. Middels gegevens uit het NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna; 2012-2017) in combinatie met de kennis van aanwezige biotopen is bepaald of binnen de invloedssfeer van het plan 'nieuwe' beschermde soorten voor kunnen komen. Vervolgens is gekeken of sprake is van effecten op deze soorten. Daarna wordt bepaald wat de gevolgen van de wetswijziging zijn op soorten die reeds zijn behandeld in de Quicksan. Tot slot wordt ingegaan op de conclusies die getrokken zijn rond de gebiedenbescherming.

Veranderingen in de soortbescherming

Voorkomen nieuwe soorten

In de Wnb is de soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

Met name in categorie 3 ('andere soorten') zijn een groot aantal soorten vermeld die voorheen nog geen beschermde status kenden.

In het NDFF zijn in de afgelopen vijf jaar geen waarnemingen bekend van 'nieuwe' beschermde soorten vermeld in één van de drie categorieën in een straal van 2500 meter rondom het plangebied (in bijlage 1 zijn de onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten opgenomen). Onderstaand wordt op basis van de biotopen in het plangebied ingeschat of hier 'nieuwe' beschermde soorten voor kunnen komen.

Nieuw beschermde insecten-, vlinder- en libellensoorten

De nieuw beschermde insecten-, vlinder- en libellensoorten (zie bijlage 1) hebben allen zeer specifieke, en unieke, biotoopeisen. Dergelijke unieke biotopen komen niet voor binnen het plangebied. Het voorkomen van deze soorten binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

Nieuw beschermde vissoorten

De nieuw beschermde vissoorten (zie bijlage 1) hebben allen zeer specifieke, en unieke, biotoopeisen. De agrarische watergangen binnen het plangebied bieden deze unieke biotopen niet. Het voorkomen van deze soorten binnen het plangebied kan worden uitgesloten. Daarmee kunnen effecten op deze soorten ook worden uitgesloten.

Nieuw beschermde plantensoorten

De nieuw beschermde plantensoorten wat betreft de soorten die staan vermeld op de conventie van Bern bijlage I hebben allen zeer specifieke standplaatsfactoren. Dergelijke standplaatsfactoren komen niet voor binnen het plangebied dat hoofdzakelijk bestaat uit agrarische, voedselrijke, gronden. Het voorkomen van deze soorten binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

De 'nieuwe' plantensoorten die staan vermeld op de lijst 'onderdeel B' behorend bij de Wnb (zie bijlage 1) hebben meer uiteenlopende standplaatsfactoren. De natuurlijke biotopen binnen het plangebied worden voornamelijk gevormd door agrarische percelen. Deze voedselrijke en verstoorde biotopen bieden geen geschikte standplaatsfactoren voor deze plantensoorten. Tevens zijn geen waarnemingen bekend uit het NDFFF. Derhalve kan ook het voorkomen van beschermde plantensoorten genoemd op onderdeel B van de Wet natuurbescherming worden uitgesloten.

Nieuw beschermde zoogdieren (kleine marterachtigen)

Kleine marterachtigen kunnen in een grote verscheidenheid aan habitats voorkomen. Binnen het plangebied biedt de ondergroei (hoofdzakelijk braam) van de aanwezige bomenrijen geschikte schuilmogelijkheden. Deze relatief kleine en in het agrarisch landschap geïsoleerde structuren vormen echter geen optimaal leefgebied. Op basis van het ontbreken van optimaal leefgebied in combinatie met het ontbreken van waarnemingen van kleine marterachtigen in de afgelopen 5 jaar in de (ruime) omgeving van het plangebied kan het voorkomen van kleine marterachtigen uitgesloten worden.

Effectbeoordeling 'nieuwe' soorten

Aangezien het voorkomen van nieuw beschermde soorten uitgesloten kan worden van het plangebied kunnen ook effecten op deze beschermde soorten uitgesloten worden.

Wijzigingen bescherming reeds vastgestelde soorten

Uit de Quicksan is gebleken dat het voorkomen van vleermuizen, roofvogels en uilen niet uitgesloten kan worden. Het beschermingsregime van deze soorten is gelijk gebleven. De inwerkingtreding van de Wnb heeft geen gevolgen op de eerder gestelde conclusies met betrekking tot de genoemde soorten. Er is nog steeds tijdig voorafgaand aan de uitvoering van het voornemen een nader onderzoek nodig naar het gebruik van het plangebied door deze soorten.

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is, net als in de Flora- en faunawet, een zorgplicht opgenomen. De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. De initiatiefnemer/uitvoerder is verantwoordelijk voor een adequate naleving van de algemene zorgplicht tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Hier treden geen veranderingen op ten opzichte van eerdere wetgeving.

Veranderingen in de gebiedenbescherming

De veranderingen wat betreft gebiedsbescherming zijn in de Wet natuurbescherming marginaal en hebben voor dit concrete plan geen consequenties. De conclusies uit de Quicksan blijven gelijk¹.

¹ Opgemerkt wordt dat reeds een stikstofberekening is uitgevoerd met AERIUS Calculator waaruit blijkt dat de voorgenomen ontwikkeling niet leidt tot een bijdrage van meer dan 0,05 mol N/ha/jaar aan de stikstofdepositie op voor stikstofgevoelige leefgebieden en habitattypen binnen enig Natura 2000-gebied (Antea Group, 2016). Hiermee kan worden uitgesloten dat de ontwikkeling leidt tot de aantasting van de natuurlijke kenmerken van enig Natura 2000-gebied en de betreffende instandhoudingsdoelen in gevaar komen.

Conclusie

De inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming per 1 januari 2017 leidt niet tot verandering van de conclusies gesteld in de reeds opgestelde Quicksan (Croonenburo5, 2016). De gestelde conclusies en aanbevelingen blijven onverminderd van kracht.

Bronnen

- Antea Group, 2016. Memo Stikstofberekening Everdenberg Oost. Datum: 30 september 2016.
- Croonenburo5, 2016. Quicksan flora en fauna, Uitbreiding bedrijventerrein Everdenberg. Datum: 21 september 2016.

Websites:

NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna)

datum vrijgave	beschrijving revisie	goedkeuring	vrijgave
	Definitief 00	L..C. Smitskamp	C.T.A. Stolzenbach-van der Doelen

Bijlage 1: Beschermd soorten Wnb

Verbodsbepalingen soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die onder andere zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. In het tekstkader van deze Bijlage (zie volgende pagina) staan de artikelen uitgeschreven. Het gaat om de volgende drie categorieën:

- soorten van de Vogelrichtlijn;
- soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
- 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora'), oftewel de Nationale soorten.

Voor soorten vallend onder bovenstaande beschermingsregimes geldt dat ze niet (opzettelijk) gedood en verstoord mogen worden, ook verblijfplaatsen mogen niet vernietigd worden. Bij Vogelrichtlijnsoorten is opgenomen dat verstoring is toegestaan indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort. Dit geldt echter niet voor Habitatrichtlijnsoorten, inclusief bijlage I en II Bern en bijlage I Bonn (zie Tabel A van deze Bijlage voor de vogelsoorten en tabel B van deze bijlage voor een uiteenzetting van soorten niet zijnde vogels). Voor de 'andere soorten' geldt dat verstoring is toegestaan. Soorten die zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb ('andere soorten') zijn opgenomen in tabel C en D van deze Bijlage.

Tabel A. Vogels die vallen onder artikel 3.5 (Bern bijlage II, Bonn bijlage I) én in Nederland broeden. Info tabel: Ingekorte lijst vogelsoorten Conventie van Bern bijlage II. Deze lijst is ingekort door alleen die vogels op te nemen die volgens de Atlas van de Nederlandse Broedvogels (Nederlandse Fauna serie deel 5 uit 2002) en de Avifauna van Limburg (uit 2006) in Nederland broeden. Dwaalgasten en overwintelaars zijn uit de lijst verwijderd.

Appelvink	Grote bonte specht	Purperreiger
Baardman	Grote gele kwikstaart	Putter
Beflijster	Grote karekiet	Ransuil
Bergeend	Grote stern	Rietgors
Bergfluit	Grote zilverreiger	Rietzanger
Bijeneter	Havik	Rode wouw
Blauwborst	Heggenmus	Roerdomp
Blauwe kiekendief	Hop	Roodborst
Boerenwaluw	Huiswaluw	Roodborsttapuit
Bontbekplevier	IJsvogel	Roodhalsfuut
Bonte strandloper	Kerkuil	Rouwkwikstaart
Bonte vliegenvanger	Klaapekster	Sijs
Boomklever	Klein waterhoen	Slangenarend
Boomkruiper	Kleine barmstij	Slechtvalk
Boompieper	Kleine bonte specht	Smelleken
Boomvalk	Kleine karekiet	Snor
Bosrietzanger	Kleine plevier	Sperwer
Bosruiter	Kleine zilverreiger	Spotvogel
Bosuil	Kleinst waterhoen	Sprinkhaanzanger
Braamsluiper	Kluut	Steenuil
Brandgans	Kneu	Steltkluut
Bruine kiekendief	Koereiger	Strandplevier
Buizerd	Koolmees	Taigaboomkruiper
Casarca	Kortsnavelboomkruiper	Tapuit
Cetti's zanger	Kraanvogel	Tjiftjaf
Draaihals	Krekelzanger	Torenvalk
Duinpieper	Kruisbek	Tuinfluit
Dwergmeeuw	Kuifmees	Velduil
Dwergstern	Kwak	Visarend
Engelse kwikstaart	Kwartelkoning	Visdief
Europese kanarie	Lepelaar	Vuurgoudhaan
Fitis	Matkop	Wespendief
Fluit	Middelste bonte specht	Wielewaal
Geelgors	Nachtegaal	Winterkoning
Gekraagde roodstaart	Nachtwaluw	Witbandkruisbek
Gele kwikstaart	Noordse stern	Witte kwikstaart
Geoorde fuut	Oehoe	Witwangstern
Glanskop	Oeverloper	Woudaap
Goudhaan	Oeverpieper	Zeearend
Grasmus	Oeverwaluw	Zwarte mees
Graspieper	Ooievaar	Zwarte ooievaar
Graszanger	Orpheusspotvogel	Zwarte roodstaart
Grauwe kiekendief	Paapje	Zwarte specht
Grauwe klauwier	Pestvogel	Zwarte stern
Grauwe vliegenvanger	Pimpelmees	Zwarte wouw
Griel	Poelruiter	Zwartkop
Groene specht	Porseleinhoen	Zwartkopmeeuw
Groenling		

Tabel B. Soorten (niet zijnde vogels) die vallen onder artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV, Bern bijlage II, Bonn bijlage I).

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	boomkikker	Zoogdieren-landzoogdieren	hamster
	geelbuikvuurpad		otter
	heikikker		bever
	kamsalamander		hazelmuis
	knoflookpad		lynx
	rugstreeppad		noordse woelmuis
	vroedmeesterpad		wilde kat
	poelkikker		wolf
Insecten-dagvlinders	moerasparelmoervlinder	Zoogdieren-vleermuizen	baardvleermuis
	apollovlinder		bechsteins vleermuis
	boszandoog		bosvleermuis
	donker pimperlblauwtje		brandts vleermuis
	grote vuurvlinder		franjestart
	pimperlblauwtje		gewone grootoorvleermuis
	tijmblauwtje		grijze grootoorvleermuis
	zilverstreephooibeestje		grote hoefijzerneus
Insecten-haften	oeveraas		grote rosse vleermuis
Insecten-kevers	brede geelrandwaterroofkever		ingekorven vleermuis
	gestreepte waterroofkever		kleine dwergvleermuis
	juchtleerkever		kleine hoefijzerneus
	vermiljoenkever		laatvlieger
Insecten-libellen	mercuurwaterjuffer		meervleermuis
	bronslibel		mopsvleermuis
	gaffellibel		noordse vleermuis
	gevlekte witsnuitlibel		rosse vleermuis
	groene glazenmaker		ruige dwergvleermuis
	noordse winterjuffer		tweekleurige vleermuis
	oostelijke witsnuitlibel		vale vleermuis
	rivierrombout		watervleermuis
	sierlijke witsnuitlibel		gewone dwergvleermuis
Insecten-nachtvlinders	teunisbloempijlstaart	Zoogdieren-zeezoogdieren	walrus
Reptielen	dikkopschildpad		bultrug
	kemp's zeeschildpad		gewone vinvis
	lederschildpad		bruinvis
	soepschildpad		dwergpotvis
	gladde slang		gestreepte dolfin
	muurhagedis		gewone dolfin
	zandhagedis		gewone spitsdolfijn
			grijze dolfin
Sporenplanten-bladmossen	geel schorpioenmos		kleine zwaardwalvis
	tonghaarmuts		narwal
Sporenplanten-varens	kleine vlotvaren		orka
Vissen	steur		tuimelaar
	houting		witflankdolfijn
Weekdieren	bataafse stroommossel		witsnuitdolfijn
	platte schijfhoren		noordse vinvis
Zaadplanten	liggende raket		potvis
	drijvende waterweegbree		butskop
	groenknolorchis		dwergvinvis
	kruipend moerasscherm		griend
	zomerschroeforchis		spitsdolfijn van gray

Tabel C. "Overige Soorten" onderdeel A behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a. Soorten met een asterisk (*) zijn opgenomen in de provinciale vrijstellingen. Soorten met een dubbele asterisk (**) zijn in alle provincies, behalve Noord-Brabant, vrijgesteld. Soorten met een asterisk (***) zijn alleen in Limburg - voor een deel van het jaar - vrijgesteld.

Zoogdieren	Waterspitsmuis	Donker pimperlblauwtje
Aardmuis*	Wezel**	Duinparelmoervlinder
Boommarter	Wild zwijn	Gentiaanblauwtje
Bosmuis*	Woelrat*	Grote parelmoervlinder
Bunzing**	Amfibieën	Grote vos
Damhert	Alpenwatersalamander	Grote vuurvinder
Das	Bruine kikker*	Grote weerschijnvlinder
Dwergmuis*	Gewone pad*	lepenpage
Dwergspitsmuis*	Kleine watersalamander*	Kleine heivlinder
Edelhert	Meerkikker*	Kleine ijsvogelvlinder
Eekhoorn***	Middelste groene kikker*	Kommavinder
Egel*	Vinpootsalamander	Pimperlblauwtje
Eikelmuis	Vuursalamander	Sleedoornpage
Gewone bosspitsmuis*	Reptielen	Spiegeldikkopje
Gewone zeehond	Adder	Veenbesblauwtje
Grote bosmuis	Hazelworm***	Veenbesparelmoervlinder
Grijze zeehond	Levendbarende hagedis***	Veenhooibeestje
Haas*	Ringslang	Veldparelmoervlinder
Hermelijn**	Vissen	Zilveren maan
Huisspitsmuis*	Beekdonderpad	Libellen
Konijn*	Beekprik	Beekkrombout
Molmuis	Elrits	Bosbeekjuffer
Ondergrondse woelmuis*	Europese rivierkreeft	Donkere waterjuffer
Ree*	Gestippelde alver	Gevlekte glanslibel
Rosse woelmuis*	Grote modderkruiper	Gewone bronlibel
Steenmarter***	Kwabaal	Hoogveenglanslibel
Tweekleurige bosspitsmuis*	Dagvlinders	Kempense heidelibel
Veldmuis*	Aardbeivlinder	Speerwaterjuffer
Veldspitsmuis	Bosparelmoervlinder	Kevers
Vos*	Bruin dikkopje	Vliegend hert
	Bruine eikenpage	

Tabel D. "Overige Soorten" onderdeel B behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c

Planten	Groene nachtorchis	Roggelelie
Akkerboterbloem	Groensteel	Rood peperboompje
Akkerdoornzaad	Groot spiegelklokje	Rozenkransje
Akkerogentroost	Grote bosaardbei	Ruw pazelzaad
Beklierde ogentroost	Grote leeuwenklauw	Scherpkruid
Berggamander	Honingorchis	Schubvaren
Bergnachtorchis	Kalkboterbloem	Schubzegge
Blaasvaren	Kalketrip	Smalle raai
Blauw guichelheil	Karthuizeranjer	Spits havikskruid
Bokkenorchis	Karwijselie	Steenbraam
Bosboterbloem	Kleine ereprijs	Stijve wolfsmelk
Bosdravik	Kleine schorseneer	Stofzaad
Brave hendrik	Kleine wolfsmelk	Tengere distel
Brede wolfsmelk	Kluwenklokje	Tengere veldmuur
Breed wollegras	Knollathyrus	Trosgamander
Bruinrode wespenorchis	Knolspirea	Veenbloembies
Dennenorchis	Korensla	Vliegenorchis
Dreps	Kranskarwij	Vroege ereprijs
Echte gamander	Kruiptijm	Wilde averuit
Franjgentiaan	Lange zonnedaauw	Wilde ridderspoor
Geelgroene wespenorchis	Liggende ereprijs	Wilde weit
Geplooid vrouwenmantel	Moerasgamander	Wolfskers
Getande veldsla	Muurbloem	Zandwolfsmelk
Gevlekt zonneroosje	Naakte lathyrus	Zinkvioletje
Glad biggenkruid	Naaldenkervel	Zweedse kornoelje
Gladde zegge	Pijlscheefkalk	